

Zadania "Tarcie"

29 Września, 2022

1) Prostopadłościenny klocek o masie m znajduje się na poziomej powierzchni. Współczynnik tarcia między klockiem a powierzchnią wynosi μ . Określ:

- jaką minimalną siłą, skierowaną równoległe do powierzchni, trzeba działać na klocek aby ten się poruszył,
- określ przyspieszenie klocka w zależności od wartości poziomo przyłożonej siły,
- jaką minimalną siłą, oraz pod jakim kątem (α) do powierzchni powinna być ona skierowana, trzeba działać na klocek aby ten zaczął się poruszać (Rys. 1.),
- załóż, że klocek jest pchany z siłą F skierowaną pod kątem β do powierzchni, w takich sposób, że klocek jest nie tylko pchany, ale także dociskany do powierzchni. Wyznacz minimalną siłę potrzebną do porzucenia klocka w funkcji kąta β (Rys. 2.).
- dla jakich wartości kąta β z punktu (d) jest możliwe poruszenie klocka.

2) Dwa prostopadłościennie klocki o masach m_1 i m_2 znajdują się na poziomej powierzchni. Klocki są połączone nierozciągliwą nicią. Współczynnik tarcia między klockami a powierzchnią wynoszą odpowiednio μ_1 i μ_2 . Wyznacz jaką minimalną siłą, skierowaną równoległe do powierzchni, trzeba działać na pierwszy klocek aby ten się poruszył.

3) Prostopadłościenny klocek o masie m znajduje się na równi pochyłej nachylonej pod kątem γ do powierzchni. Współczynnik tarcia między klockiem a równią wynosi μ . Określ z jaką minimalną siłą, oraz pod jakim kątem (α) do równi powinna być ona skierowana, aby klocek się zaczął poruszać.

4) Klocek o masie m_1 spoczywa na klocku o masie m_2 , który z kolei spoczywa na powierzchni. Klocki są połączone nieważką, nie rozciągliwą linią przewleczoną przez bloczek zamocowany do pobliskiej ściany (Rys. 3.). Współczynnik tarcia między klockami wynosi μ_1 a między klockiem a powierzchnią μ_2 . Określ jaką minimalną siłą, skierowaną równoległe do powierzchni trzeba działać na:

- górny klocek,
- dolny klocek,

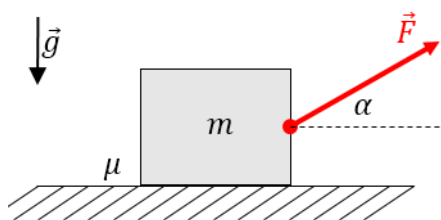
aby układ zaczął się poruszać.

5) Piłka utknęła w sklepieniu symetrycznego dachu o kącie rozwarcia α (Rys. 4.). Określ dla jakiego minimalnego współczynnika tarcia μ taka sytuacja jest możliwa.

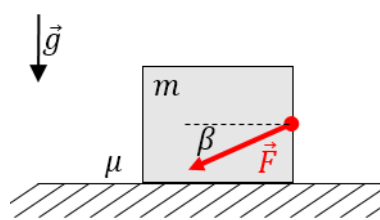
6*) Na równi pochyłej o kącie nachylenia β znajduje się prostopadłościan o masie m_1 , a na nim prostopadłościan o masie m_2 (Rys. 5.). Oba prostopadłościany w chwili początkowej są nieruchome. Jakie warunki muszą spełniać współczynniki tarcia: f_1 – pierwszego prostopadłościanu o równię i f_2 – prostopadłościanów o siebie, aby:

- prostopadłościany pozostawały cały czas nieruchome,
- pierwszy prostopadłościan był nieruchomy a drugi się po nim zsuwał,
- oba prostopadłościany zsuwały się po równi, ale bez wzajemnego poślizgu,
- oba prostopadłościany zsuwały się z dodatkowym poślizgiem.

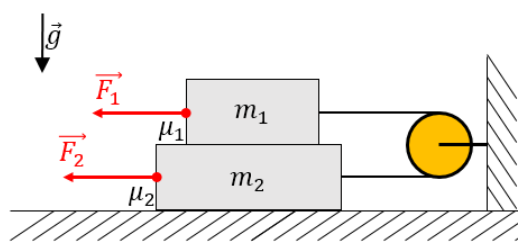
Odpowiednie zakresy zmienności współczynników tarcia zaznacz jako obszary na płaszczyźnie odkładając na ośiach f_1 i f_2 .

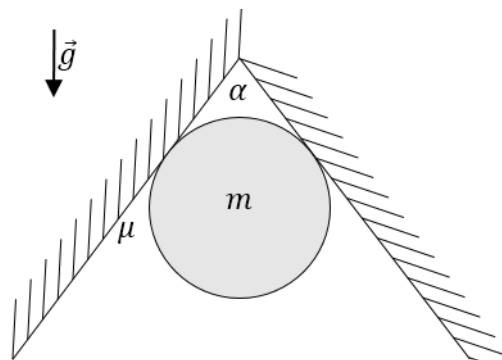
Rys. 1.

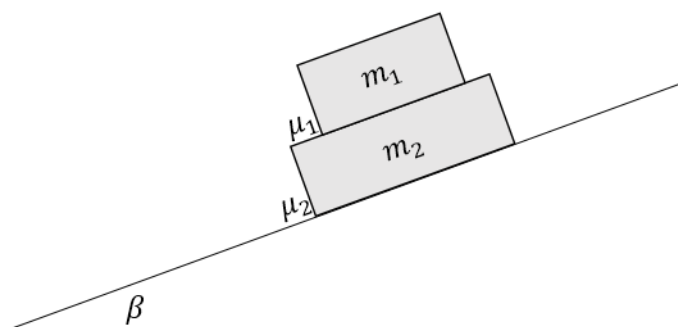
Rys. 2.

Rys. 3.

Rys. 4.

Rys. 5.